

El debat dels límits turístics

La saturació turística i la discussió sobre els límits del turisme a les Illes marcà el fons del debat de política general i marcarà l'agenda política a partir d'ara.

*Reportatge de Miquel Payeras
Fotografies d'Isaac Buj*

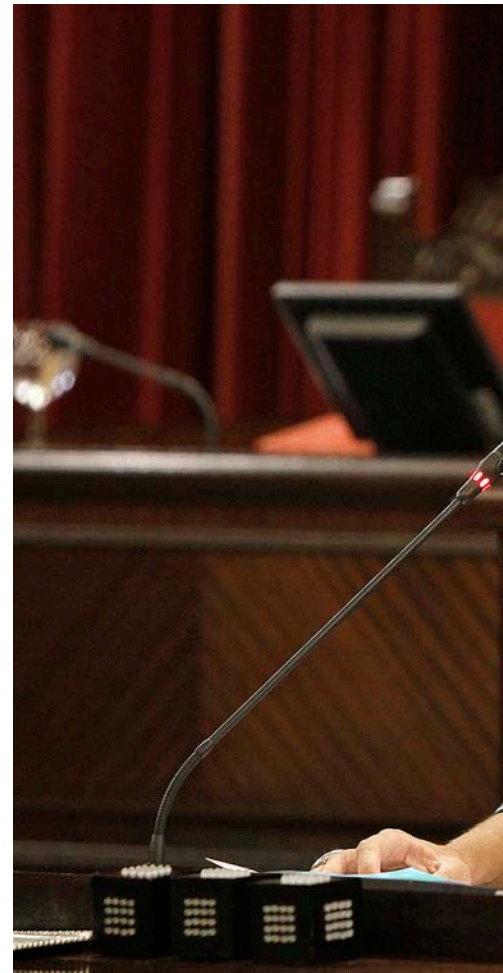
El debat de Política General de les Illes, celebrat al Parlament balear els dies 20 i 21 de setembre, va deixar clares algunes coses. Primera, que el PP necessita desesperadament un congrés extraordinari que triï una nova direcció en ferm per acabar així el període d'interinitat actual. Segon, que els pròxims anys la vida política balear estarà marcada fonamentalment pel debat sobre la imposició de possibles límits al turisme, cosa que incomoda el PSIB i que Podem vol imposar fort i no et moguis a l'agenda política general. Tercer, que la posició de Més en aquest debat és complicada però intenta trobar-hi, diguem-ne, la seva zona de confort.

El PP

La portaveu del Partit Popular, Margalida Prohens, féu el que va poder durant el debat parlamentari, com ja passà en la investidura de Francina Armengol de l'any passat. La intervenció inicial anava adreçada als seus companys de bancada parlamentària. Atacà Armengol per ser, va dir, "dèbil" davant dels seus socis. En general va satisfer la resta del grup conservador. El seu problema, però, aparegué en el torn de rèpliques i dúpliques. Aleshores la socialista se la *berenà*, des-

trossant-la per l'herència que representa, la de José Ramón Bauzá. I això confirmà, un pic més, que el PP balear necessita urgentment desfer la situació actual de manca d'una direcció sòlida i amb portaveus parlamentaris que representen el passat de la formació dretana.

En efecte, Prohens, que no és una mala parlamentària –parla molt bé el català al contrari que la majoria dels seus companys, sap estructurar el seu discurs, vocalitza, sap graduar la veu, té enginy irònicament malèvol, etc.–, no pot amb el pes del passat del seu partit i durant aquests catorze mesos que fa que és portaveu ha pogut dur a cap ben poca cosa. Perquè el problema del PP no és ella sinó que des de l'obligada dimissió de Bauzá com a president del partit –el juliol de 2015, després de la brutal derrota electoral que suposà passar de 35 diputats a 20, sobre els 59 que formen el Parlament– la situació és d'interinitat. El president, Miquel Vida, és interí, igual que ho són tots els membres de la seva executiva, i també els que formen el comitè regional –allò que en altres partits és el consell polític–, el màxim òrgan intern entre congressos. En teoria s'hauria d'haver convocat un congrés extraordinari després del cessament de Bauzá. Però la direcció de Madrid s'hi negà. I encara

ara. Mariano Rajoy i companyia no volen ni sentir a parlar de conclaves fora de temps. Un ex-diputat conservador ho contava a aquest setmanari durant els dos dies de debat al Parlament: "Madrid no ens deixarà fer el congrés fins que ells facin el nacional, cosa que no passarà abans no s'hagi aclarit qui governa, si és que no anam a noves eleccions, perquè aleshores tot s'allargaria encara més, i mentrestant nosaltres aquí, ja ho veus... amb les mans fermades".

Es dona la circumstància que un dels diputats del PP del Parlament balear, Biel Company, és el més probable futur president del partit. Feia comptes d'assumir el poder intern com a conseqüència de la defenestració de Bauzá. D'això fa catorze mesos. Encara ara espera. I la legislatura, mentre, avança sense que ell pugui assumir la prefectura del grup parlamentari.

Vist això, l'aportació del PP al debat de Política General poca importància tingué. Més aviat gens.

Francina Armengol intentà defugir el debat sobre els límits turístics, perquè va contra els interessos estratègics del PSIB amb la vista posada a les eleccions de 2019.

Límits turístics

Francina Armengol va fer un discurs típic d'aquest tipus d'esdeveniments: referències al gran paper que fan tant el soci de Govern, Més, com el partit que dóna suport extern a l'executiu, Podem; glossà el pacte d'esquerres que signaren tots tres i desplegà l'autocomplaença habitual dels presidents quan parlen d'ells mateixos i dels seus equips. Per aquí, doncs, res de nou, i ni paga ser analitzat perquè el lector ja pot haver llegit les referències la setmana passada en molts d'altres mitjans.

El punt substancial i transcendent tant del discurs inicial com d'allò que digué en els diversos intercanvis de rèpliques i dúpliques amb l'oposició és que la presidenta, clarament, continua apostant per l'estratègia de convertir-se en la líder balear contra Madrid –exigint inversions i un millor finançament regular– i, alhora, en la benefactora de milers de treballadors que han millorat els seus contractes –a través d'inspeccions de treball dirigides

per la conselleria del ram– i en general de les classes socials més desfavorides. Fins ara l'estratègia, d'evident interès partidista del PSIB, perquè té la intenció que aquestes banderes siguin les seves més importants per presentar-se a les eleccions autonòmiques de 2019, no havia tingut cap rival. De fet, tal com ja ha analitzat últimament aquest setmanari, li estava sortint tan bé, a Armengol, que Més es començava a sentir desplaçat i temorós que els socialistes li volguessin –no seria la primera vegada– ocupar part del seu discurs tradicional, com el de la queixa contra Madrid. Però de sobte tot ha canviat, tal com es féu patent en el debat parlamentari de la setmana passada.

En aquestes pàgines s'informà recentment que a principis d'agost el GOB –el grup ecologista més important de les Illes– organitzà un acte de protesta davant de la seu de la Conselleria de Turisme, el titular de la qual és Biel Barceló, de Més, cosa que irrità força i deixà molt dolguts els dirigents d'aquesta formació

que, cal recordar, s'autodefineix, entre altres coses, com ecologista. Doncs bé, el 16 de setembre –quatre dies abans del debat parlamentari– un grup de persones presentaven a Palma un manifest, inspirat pel GOB, titulat “Sense límits no hi ha futur”, referint-se a la polèmica de la saturació turística i a la necessitat d'imposar un sostre a l'arribada de visitants. D'alguna manera aquesta declaració trencà de fet el debat parlamentari i focalitzà l'atenció política sobre el límit turístic.

El manifest s'ha convertit en el nou eslògan polític de moda entre l'esquerra –al marge del PSOE– i l'ecologisme. Els suports populars creixen exponencialment a ritme de WhatsApp. Immediatament s'hi sumà Podem, amb entusiasme. També Més l'ha signat, tot i que Barceló havia deixat clar que de “cap manera” es pot “imposar límits” a l'arribada de turistes, que al capdavant és el que el manifest pretén sense dir-ho expressament, i a pesar també que la declaració referida exigeix que no es facin més infraestructures de l'estil de la que el Consell de Mallorca, presidit per Més, té previst fer –la prolongació d'una autopista– pròximament.

Just després del discurs inicial d'Armengol, la portaveu de Podem, Laura Camargo, era interrogada pels periodistes al Saló dels Passos Perduts i pels pasadissos. “Decebedor” era la continuada resposta que a tall de resum llançava la dirigent morada sobre la presidenta. L'endemà, en el torn de rèpliques i dúpliques, deixà clar a la socialista que “hem de repensar tot el model turístic i no basta amb regular el lloguer vacacional” de pisos. Amb rotunditat li envergà que “vostè no podrà evitar el debat sobre els límits del turisme”.

Queda clar que Podem vol forçar que l'agenda política balear dels pròxims anys estigui sobretot ocupada pel debat sobre el sostre turístic. I això és una cosa que incomoda el PSIB, perquè no vol sentir a parlar de cap “límit” –a pesar que alguns càrrecs seus, com el bat- →

1. La portaveu del PP, Margalida Prohens, fa el que pot, però li pesen molt tant la situació d'interinitat del seu partit com el llegat de José Ramón Bauzá.

2. La portaveu de Podem, Laura Camargo, advertí Armengol que no podrà defugir el debat sobre els límits turístics.

3. David Abril, de Més, intenta trobar l'espai propi del seu partit, en el debat dels límits turístics, entre la moderació del PSIB i la radicalitat de Podem.

→ Ile de Vila d'Eivissa, Rafel Ruiz, s'hi han mostrat a favor– i perquè té por que si s'obre el meló de discutir si vénen mas-sa turistes o no, el sector turístic en general –i no només l'hoteler– se li tiri al coll acusant-lo d'irresponsable i radical: “Ens faria molt de mal, no ens ho podem permetre”, raonava a aquest setmanari una font propera a la presidenta. Però justament és això el que vol Podem: debatre deixant clar que s'ha d'imposar un límit a l'afluència turística. Li és igual el que diguin els seus socis. Quan aquest setmanari demanà a Camargo, al Parlament, si el concepte de límit turístic que faservir Podem és el mateix que té Més, contestà àridament que “això li ho hauries de demanar a Més” i insistí en el fet que “nosaltres estem a favor del límit tal com diu el manifest” ecologista.

Al capdavant, la posició de Podem persegueix, com se sol dir, segar l'herba sota els peus del PSIB, rebentant amb el de-

bat dels límits turístics l'estratègia d'Armengol –que es parli sobretot de la campanya que lidera ella contra Madrid i del seu paper d'abanderada de les classes més desfavorides– amb la intenció final, és clar, de fer el *sorpasso* al PSIB en les eleccions autonòmiques de 2019.

Més

Enmig d'aquesta pugna entre PSOE i Podem, Més intenta trobar el seu lloc. El debat sobre els límits turístics no agrada massa a una part del partit, però la direcció orgànica, representada per David Abril, portaveu de la formació, no té dubtes. S'hi ha sumat i considera que “hem d'aprofitar les bones temporades [d'afluència de visitants] per fer els canvis que calen fer en el sector turístic”, explicà en el debat. La posició dels ecnacionalistes no és tan dura com la de Podem. Intenten trobar un equilibri entre l'exigència morada d'imposar límits

i la moderació socialista, que només accepta, per ara, la reforma que porti a la regulació del lloguer turístic en edificis plurifamiliars.

Biel Barceló ha dit en diverses ocasions que no és partidari d'imposar cap límit excepte el d'accés a espais naturals protegits i el de places turístiques, “però mai de persones que arribin a les Illes”. Per aquí serà per on amb tota probabilitat Més intentarà defensar la seva posició en el debat. Ràpid de reflexos, Barceló s'acostà a Camargo, durant els últims instants de la sessió parlamentària, per convocar una reunió entre les dues formacions i intentar consensuar idees sobre en què s'hauria de centrar exactament el debat dels límits turístics.

El debat de política general, en fi, serví –molt per sobre de qualsevol altra cosa– per deixar clar que el debat de bon de veres de tota la legislatura serà el dels límits turístics. ●